

**ΣΗΜΕΡΑ
ΣΤΗΝ
«ΑΥΓΗ»**

« Δεν πληρώνω, δεν πληρώνω »

Σε ειδική έκδοση όλο το θεατρικό έργο του νομπελίστα Ιταλού συγγραφέα Ντάριο Φο
Συνέντευξη με τον **Ντάριο Φο**, που μας καλεί να ξαναχτίσουμε τη συλλογικότητα
Συνέντευξη με τον **Στέφανο Ληναίο**, που παρουσίασε το έργο στο ελληνικό κοινό

ΣΕΛ. 45-49

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΟΜΟΛΟΓΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙ...

Άλημα στο κενό

Θορυβημένος από τις κοινωνικές αντιδράσεις και τη νέα δυναμική που είχε η γενική απεργία την Τετάρτη, ο πρωθυπουργός, με σπασμωδικές κινήσεις, συνεχή ψεύδη και επιθέσεις στον ΣΥΡΙΖΑ και τον Αλέξη Τσίπρα, επιχείρησε να ξεφύγει από τον καταστροφικό κλοιό στον οποίο έχει οδηγήσει τη χώρα

» Η **παταγώδης** αποτυχία του Μνημονίου, για το οποίο τώρα η κυβέρνηση, διά του κ. Πεταλωτή, ομολογεί πως δεν έχει εγγυηθεί τίποτα(!), έχει θορυβήσει την πλειονότητα των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, που δηλώνουν έντρομοι μπροστά σε αυτό που πρόκειται να ακολουθήσει. Τα συνεχή Μνημόνια, με θηριώδεις οικονομικές απαιτήσεις από τους δανειστές και ολοκληρωτική κατεδάφιση μισθών, συντάξεων και δικαιωμάτων, οδηγούν τη χώρα στη χρεωκοπία και τις κατασχέσεις περιουσιακών της στοιχεί-

ων. Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση Παπανδρέου λέει «ναι» σε όλα, χωρίς καμία μάχη, καμία διαπραγμάτευση. Η αποκάλυψη του Στрос Καν εξηγεί πλέον τις επιλογές του πρωθυπουργού, που αποφασίζει μαζί με τον υπουργό Οικονομικών και τους τρούκους, χωρίς την παραμικρή ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Οι συνθήκες, πολιτικές και οικονομικές, δείχνουν εκλογές, όσο και αν ο κ. Παπανδρέου επιχειρήσει να τις αποφύγει.

ΣΕΛ. 2, 4, 5, 10, 11

Δημοκρατικές εξεγέρσεις σαρώνουν τα αραβικά καθεστώτα

» Την ώρα που το καθεστώς Καντάφι, παρά την αιματηρή αντίδρασή του, μετράει ώρες, η δημοκρατική άνοιξη των αραβικών λαών συνεχίζεται και έφτασε μέχρι το κατεχόμενο Ιράκ. Τεράστιες συγκεντρώσεις σε Αίγυπτο και Τυνησία για να ολοκληρωθεί η μετάβαση στη δημοκρατία

ΣΕΛ. 22, 37

ΣτΕ

Δεν πέρασε το «κόλπο» Ρέππα για τον Αχελώο

ΣΕΛ. 42

Θ. ΣΧΙΝΑΣ:

Δικηγόροι υπερασπιστές και λειτουργοί

ΣΕΛ. 17

ΣΥΡΙΖΑ

Σταθερά βήματα για ισχυρό μαζικό κίνημα

ΣΕΛ. 12

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ποια επαναδιαπραγμάτευση χρέους;

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΜΗΛΙΟΥ*

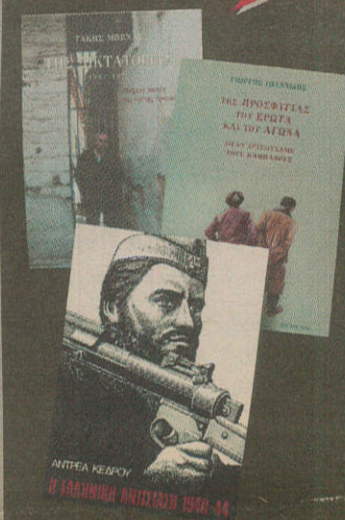
1. Ποιοι διαπραγματεύονται;

» Σε κάθε (επανα)διαπραγμάτευση υπάρχει ένα καταστατικό ερώτημα: Ποιος διαπραγματεύεται τι και με ποιον;

Αν κάποιος/α είναι οπαδός της ιδεολογίας από την οποία προκύπτουν τα δελτία των 8.00, δεν θα έχει μάλλον καμία απορία αναφορικά με το ερώτημα: Η διαπραγμάτευση (θα) αφορά τη «χώρα» και τους «πιστωτές» της (ή «εμάς» και τους «πιστωτές μας»), με αντικείμενο το ύψος του δημόσιου χρέους (διαγραφή ενός τμήματός του; με ποια διαδικασία;) ή/και τους τρόπους και χρόνους αποπληρωμής του (μείωση επιτοκίων; παράταση του χρόνου αποπληρωμής;)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2

**ΣΗΜΕΡΑ
ΣΤΗΝ «ΑΥΓΗ»**

Μεγάλες προσφορές βιβλίων με κουπόνια σε συνεργασία με τις εκδόσεις **ΘΕΜΕΛΙΟ**

- **Ανδρέας Κέδρος:** Η Ελληνική Αντίσταση 1940-1944 - 2 τόμοι
- **Γεωργούλας Μπέκος:** Η λαϊκή εξουσία στην Ελεύθερη Ελλάδα - 2 τόμοι
- **Τάκης Μπενάς:** Της Δικτατορίας, 1967-1974
- **Γιώργος Ιωαννίδης:** Της προσφυγιάς, του έρωτα και του αγώνα
- **Άννα Ματθαίου - Πόπη Ποδήμη:** Διαδρομές της Μέλλωας Αξιώτη 1947-1955

ΣΕΛ. 8

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

- Λόγος, θρησκεία, συναίνεση
- Γιούργκεν Χάμπερμας, Πάπας Βενέδικτος, Σαντάλ Μουφ

ΕΝΘΕΜΑΤΑ

Το καθεστώς Καντάφι και η υποκρισία της Δύσης. Άρθρα του Στ. Ζίμονς και του Τζ. Ρους και η σχετική προκήρυξη της φοιτητικής κατάληψης του LSE

Μαϊτέ Μόλχα:

Η επανάσταση θα έλθει από τις νέες γυναίκες

Τα συμπεράσματα από τη συνάντηση των Αθηνών

ΣΕΛ. 18, 19

ΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΤΕΧΝΕΣ

ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ:

Να ξαναχτίσουμε τη συλλογικότητα

ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ
ΕΡΓΟ
ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ
ΚΙΝΗΜΑ

- ✓ Χωρίς δημοκρατία, χωρίς ελευθερία, δεν υπάρχει τέχνη
- ✓ Το έργο «Δεν πληρώνω, δεν πληρώνω» ήταν και είναι ένα μήνυμα για αγώνα
- ✓ Λαός χωρίς κουλτούρα είναι καταδικασμένος σε θάνατο
- ✓ Η απομόνωση είναι καταστροφή για την Ευρώπη
- ✓ Οι μετανάστες δεν είναι «ενοχλητικοί»...
- ✓ Οι νέοι δεν αρκεί να ξέρουν περισσότερα, κυρίως χρειάζεται να επιλέξουν τι να γνωρίσουν σε βάθος

Αστείρευτης ζωντάνιας, δημιουργικής εγρήγορης και πολιτικής διαύγειας, όπως πάντα, άλλωστε, ο μάεστρος Ντάριο Φο μάς μίλησε για τη διαχρονική σημασία του έργου του «Δεν πληρώνω, δεν πληρώνω», για τη σημασία των αγώνων για πολιτισμό και γνώση, για την ανάγκη να ξαναδοούμε την αριστερά, για τους μετανάστες. «Να ξαναχτίσουμε τη συλλογικότητα» επιμένει ως αντίδοτο στο τέλμα της εποχής, ενώ υπογραμμίζει την αναντικατάστατη, διαχρονική σημασία της συμμετοχής των μαζών στο κοινωνικό, πολιτικό γίγνεσθαι...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΟΥΜΠΟ

Πριν από λίγες μέρες σάς είδαμε μαζί με τη Φράνκα Ράμε, ανάμεσα στις γυναίκες που διαδήλωσαν κατά του Μπερλουσκόνι. Ποιο ήταν το μήνυμα αυτών των κινητοποιήσεων που γέμισαν τις πλατείες στην Ιταλία;

«Ήταν ένα πολύ όμορφο σήμα το γεγονός ότι οι γυναίκες διαδήλωσαν, όχι μόνο για να ακουστεί η φωνή τους, αλλά και για να επιβάλουν μια ειδική προσοχή στην αξιοπρέπεια που αξίζουν. Οι γυναίκες απαιτούν να αντιμετωπίζονται με όρους ισότητας και όχι εκμετάλλευσης, όπως κάνει ο Μπερλουσκόνι, που τις χρησιμοποιεί απλώς ως κρέας, χωρίς καμιά πνευματικότητα, χωρίς ευφύια, χωρίς χαρά. Τις χρησιμοποιεί και με έναν τρόπο αυτοκαταστροφικό, γιατί δεν έχει την ευχαρίστηση να ανακαλύψει σε μια άλλη ανθρώπινη ύπαρξη την εξυπνάδα, τη φαντασία, τη δημιουργικότητα. Αυτός είναι ένας άνδρας απελπισμένος, ένας δυστυχής. Το μήνυμα των γυναικών που μαζεύτηκαν στις πλατείες όλης της Ιταλίας ήταν ισχυρό ράπισμα για τον μπερλουσκονισμό.

Οι γυναίκες πρωταγωνιστούν και στο θεατρικό σας έργο «Δεν πληρώνω, δεν πληρώνω», αγωνίζονται κατά της ακρίβειας και της οικονομικής εκμετάλλευσης. Το έργο ενέπνευσε κινήματα και πρωτοβουλίες, έγινε σύνθημα και στην Ελλάδα και αλλού, κι όμως είναι ένα έργο που γράφτηκε 3,5 δεκαετίες πριν...

Το έργο αυτό ήταν ταυτόχρονα ένα μήνυμα για αγώνα, ήταν ένα «πρόσχημα» για ζητήματα που απασχολούσαν και απασχολούν, μια φράση που πλέον φώναζαν και τώρα φωνάζουν πολλοί στις διαδηλώσεις, στους αγώνες.

Εγινε μια ισχυρή φωνή παντού; Στη χώρα μας προβληματίζει και την κυβέρνηση.

Μια αρκετά ισχυρή φωνή, νομίζω. Βρέθηκα και στο Λονδίνο και την είδα γραμμένη, κολλημένη παντού στην πόλη, στα λεωφορεία.

Μπορούμε να πούμε ότι το έργο «προέβλεψε» όσα έγιναν μετά;

Ναι. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι εμείς αναγκαστήκαμε από τις εξελίξεις να ξαναγράψουμε το έργο για να το προσαρμόσουμε στην παρούσα κατάσταση.

Άλλωστε και στην Αθήνα ο Στ. Ληναίος παρουσιάζει το επικαιροποιημένο έργο, και αυτό παρουσιάζουμε στους αναγνώστες της «Αυγής».

Είναι ένα έργο επίκαιρο και νέο.

Στις μέρες μας η κουλτούρα υποφέρει και γίνεται συχνά υποχείριο εξουσιών. Πώς βλέπετε τον ρόλο της;

Πάντοτε οι αυταρχικές κυβερνήσεις, οι γκρίζες κυβερνήσεις, θεωρούσαν την κουλτούρα σαν κάτι το «επιπλέον», κάτι που μπορούσαν να αφήσουν. Γιατί ως προτεραιότητα έβλεπαν, βλέπουν, απλώς τη φυσική επιβίωση. Δεν αντιλαμβάνονται ότι ένας λαός χωρίς κουλτούρα στερείται τη φαντασία, την έκφραση, είναι ένας λαός καταδικασμένος σε θάνατο.

Εσείς στην Ελλάδα έχετε ένα εξαιρετικό παράδειγμα στην αρχαία ιστορία. Εκείνο της Αθήνας και εκείνο της Σπάρτης. Πόλεις που δεν είχαν καλλιτέχνες, φιλοσόφους, είχαν μόνον ήρωες, μαχητές για τον πόλεμο, αργά ή γρήγορα «έσβησαν».

Τι συνέβη, γιατί δεν είχαν ενδιαφέρον για την τέχνη; Επειδή δεν είχαν δημοκρατία. Χωρίς δημοκρατία, χωρίς την έννοια της ελευθερίας, δεν υπάρχει τέχνη. Δεν υπάρχει φαντασία. Γι' αυτό η Αθήνα έμεινε διαχρονικά «ζωντανή», άντεξε και κάτω από τους Ρωμαίους, ενώ η Σπάρτη «εξαφανίστηκε».

Σήμερα, ιδιαίτερα, στην εποχή της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης που ζούμε, ποια είναι τα ζητούμενα από τους δημιουργούς;

Χρειάζεται να αγωνιστούμε. Να προσπαθήσουμε, να βρούμε όλους τους τρόπους για να κινητοποιήσουμε τον κόσμο να απαιτεί την προσφορά κουλτούρας, να μην αποδέχεται αυτή την πορεία, την άθλια προπαγάνδα, που τον σπρώχνει στα τυχερά παίγνια, στα χαμηλά θεάματα, στα διάφορα τηλεοπτικά παιχνίδια «ικανοτήτων», στη χαμηλή σεξουαλικότητα. Αυτή η αγορά «τρίτης κατηγορίας» σκοτώνει και καταστρέφει όλες τις πλευρές της σκέψης και της φαντασίας.

Γράψατε πως «ο εργάτης γνωρίζει εκατό λέξεις και το αφε-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 46

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΣ 1955-1967

Μπρούτζινο παλικάρι

Μπρούτζινο παλικάρι,
πριν άκνηθήσεις
μέ τη χειρονομίδα στόνα χέρι
καί σ' άλλο τή φωτιά,
ποιά μάνα σέ νανούρισε,
μέ τί τραγούδια,
ποιά παραμύθια σου έλεγε,
γιά ποιά ταξίδια,

ποιά κοπελιάν αγάπης,
καί πώς τής τόπες,
μπρούτζινο παλικάρι,
ποιό βουνό,
ποιό δρόμο διάδηκες,
πόσα όνειρα σέ φέρανε και σ' έστησαν
-εικοσιδυό χρονώ-
στο πέτρινό σου βάθος.

ΛΕΒΙΑ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΡΑΒΙΑ

Επιθεώρηση Τέχνης, 1960

Ανθολόγος του Φεβρουαρίου: ΜΑΝΩΛΗΣ ΦΟΥΡΤΟΥΝΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΤΕΧΝΕΣ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ
ΕΡΓΟ
ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ
ΚΙΝΗΜΑ

Να ξαναχτίσουμε τη συλλογικότητα

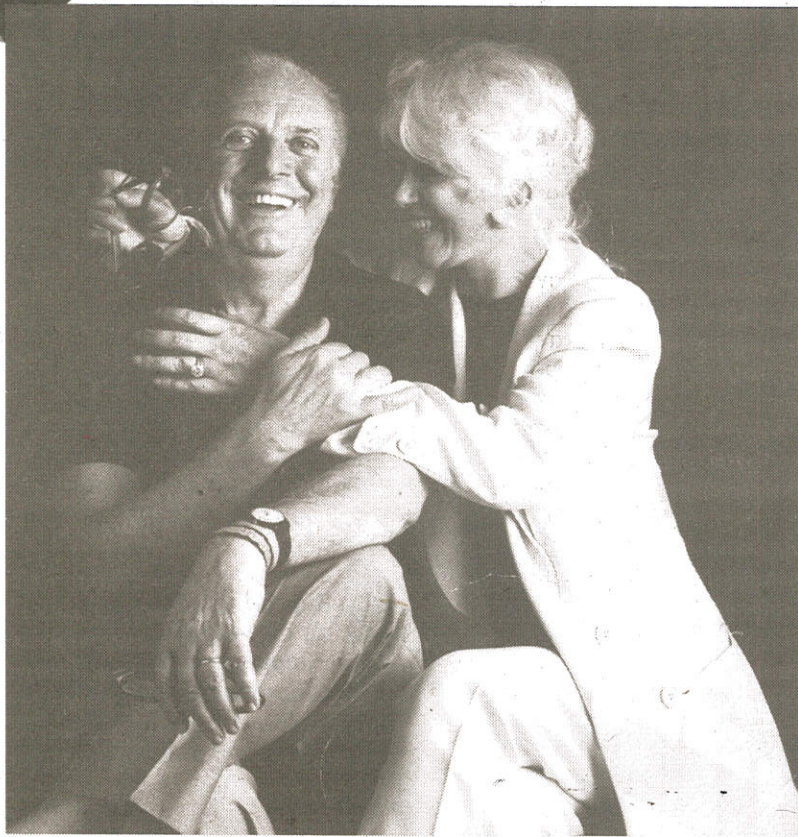
ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 45

ντικό χίλιες, γι' αυτό είναι αφεντικό». Τι λέτε στους νέους σήμερα, μόνο να ξέρουν περισσότερα;

«Οχι, δεν αρκεί μόνο να ξέρουν περισσότερο. Κυρίως να επιλέξουν τι πρέπει να ξέρουν. Ένα θέμα είναι να γνωρίζουν μόνον όσα χρειαζόμαστε για να βελτιώσουν τις κοινωνικές, οικονομικές προϋποθέσεις στη ζωή τους. Άλλο είναι να έχουν μια βαθιά γνώση, μια διευρυμένη κουλτούρα, να ξέρουν από πού ερχόμαστε, πού θέλουμε να πάμε, να γνωρίζουν τους δασκάλους μας, να διαβάσουν βαθιά το νόημα των μεγάλων υψηλών ιστορικών στιγμών. Δεν αρκεί να ξέρουμε, αλλά να έχουμε ένα βαθύ νόημα στη ζωή και πολιτιστικές αξίες.

«Γράψατε επίσης τα «είκοσι δύο πράγματα που η αριστερά πρέπει να κάνει και δεν τα έκανε ακόμη». Ποιες είναι σήμερα οι προτεραιότητες για την αριστερά, τι χρειάζεται να κάνει;

«Δυστυχώς η αριστερά έχει γίνε κάπως σαν ένα «φάντασμα». Χρειάζεται να της δώσουμε και πάλι «σώμα». Δεν θα ξεφύγουμε από αυτό το τέλμα εάν δεν κάνουμε πραγματικά δραστηριότητες.

Με τη Φράνκα Ράμε, σύντροφο στη ζωή και στο έργο του

Ενέργειες με αξία και ειδικό βάρος. Πάνω απ' όλα χρειάζεται να ξαναχτίσουμε τη συλλογικότητα. Την έννοια του συλλογικού στα πράγματα. Δεν υπάρχει τίποτε και κανένας

από μόνος του. Η αριστερά υπάρχει ως συνέπεια ενός κινήματος όπου συμμετέχουν πολλοί και κυρίως ενός κινήματος που αναπτύσσει την έννοια της συλλογικότητας.

Αν σκεφτούμε τις περιόδους αναγέννησης στην Ιταλία, αλλά και σε άλλες χώρες, και στη δική σας, θα δείτε ότι τα πρόσωπα που «μάθαιναν» ήταν πολλά. Στη Φλωρεντία, αυτοί που διάβαζαν τους σοφούς, που έγγραφαν, που ήταν δημιουργικοί, ήταν πολλοί, πάρα πολλοί. Μόνον έτσι μπορούμε να βγούμε από την κρίση με τη συμμετοχή των πολλών, των μαζών, όπως λέγαμε κάποτε.

Χρειάζεται να έχουμε τη συμμετοχή, την ισχυρή συμμετοχή του κόσμου. Η ιδέα ότι οι διανοούμενοι θα λύσουν από μόνι τους τα ζητήματα είναι ένα ψέμα. Πολύ επικίνδυνο και ως σκέψη.

«Μιλήσατε για τη συμμετοχή των μαζών. Πώς βλέπετε αυτή την εξέγερση των μαζών, των λαών, στην άλλη πλευρά της Μεσογείου;

«Είναι πολύ σημαντικό γεγονός. Έχουν ιδιαίτερη αξία αυτά τα κινήματα. Όλα πρέπει να τα δούμε σε μια διασύνδεση με όσα ζούμε εδώ. Πρέπει να τα δούμε «συμμετέχοντας» και εμείς.

«Συμμετέχοντας, δείχνοντας την αλληλεγγύη μας;

«Η αλληλεγγύη μας είναι δεδομένη. Πρέπει να παρακολου-

θήσουμε τα γεγονότα, να καταλάβουμε τι συμβαίνει σ' αυτή την ιστορική στιγμή. Είναι σε εξέλιξη μια επανάσταση. Αυτός ο κόσμος δεν λογαριάζει τη ζωή του, δεν θέλει απλώς να επιβιώσει σ' έναν κόσμο όπως τον «κατασκεύασαν» κάποιοι.

«Τι κάνουμε στην Ιταλία, στην Ελλάδα, στην Ευρώπη με τους σύγχρονους «άθλιους», τους μετανάστες, που έρχονται ή προσπαθούν να «μπουν» στο «φρούριό» μας;

«Πρώτα απ' όλα δεν πρέπει να τους αντιλαμβανόμαστε ως «άθλιους». Δεν πρέπει να τους βλέπουμε ως «ενοχλητικούς», όπως κάνουν ορισμένοι πολιτικοί, και στην αριστερά, ορισμένες φορές. Δεν μπορούμε να περιμένουμε «λύση», όπως κάνουν σήμερα ορισμένοι κυβερνώντες, στέλνοντας «κάποια χρήματα κάτω εκεί», αλλά να μην τους έχουμε εδώ γιατί είναι μια μεγάλη ευθύνη. Δεν καταλαβαίνουν ότι δείχνοντας γενναioφροσύνη και ανθρωπιά απέναντι σ' αυτούς τους συνανθρώπους μας είναι σε όφελός μας. Πρέπει να αφήσουμε την απομόνωση. Η απομόνωση είναι καταστροφή για την Ευρώπη, είναι μια από τις αιτίες της οικονομικής της δυσκολίας. Πρέπει να σπείρουμε γύρω μας την κουλτούρα, τη γνώση, τη διάθεσή μας για συνύπαρξη.

Χαμόγελο που δαγκώνει

«Μελετητής βαθύς της «Κοιμήντια ντελ Άρτε» και συνάμα μεσαιωνολόγος άριστος, ο πρωτομάστορας του συγχρόνου πολιτικού θεάτρου Ντάριο Φο συνθέτει τα αξιόπερα έργα του με βαθιά βιωμένη ιστορική συνείδηση και με την οξύτατη όσφρηση ενός γνήσιου «λαγωνικού». Οι σπαρταριστές κωμωδίες και σάτιρες του αποτελούν πάντα ένα μάθημα απλής ανάλυσης, εκλαϊκευσης, αλλά όχι απλοστευσης, των πιο σύνθετων οικονομικών και πολιτικών εννοιών. Στο «Δεν πληρώνω!», ένα έργο ήδη σαράντα ετών (!) έχει προβλέψει και καταγγείλει με εκπλήσσοσα διαύγεια και ακρίβεια όλα όσα τρομερά συμβαίνουν σήμερα γύρω μας, με τη ληστική επιδρομή του παγκόσμιου χρηματιστηριακού κεφαλαίου. Διακρίνοντας μάλιστα καθαρά την πραγματική φύση της οικονομικής κρίσης. Από όσο μπορώ να ξέρω είναι ο μόνος που το είπε από τότε, ότι η ερχόμενη κρίση δεν θα είναι μόνο οικονομική και δεν θα είναι μια κρίση χρέους, τραπεζική ή ρευστότητας, αλλά, αντίθετα, μια κρίση προκαλούμενη από την αφόρητη πίεση της υπερσυσσώρευσης του πλεονάζοντος κεφαλαίου. Συσχέτισε μάλιστα, ο Φο, από τότε, πολύ θαρραλέα (και πλήρως το τίμημα) την ερχόμενη κρίση με τις δραστηριότητες της Μαφίας, με τις ύποπτες τραπεζικές δουλειές του Βατικανού, με το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος, με το εμπόριο ναρκωτικών, όπλων και λευκής σάρκας. Μην περιοριζόμενος σε λόγια αλλά

καλώντας τον κόσμο σε έμπρακτη ανυπακοή και αντίσταση. Ήδη έχουν εκδοθεί ογκώδη βιβλία (όπως της Ναόμι Κλάιν), μελέτες, ακόμη και διδακτορικές διατριβές στις ΗΠΑ που επιβεβαιώνουν με αδιάσειστα στοιχεία τα πιο πάνω. Βρισκόμαστε άρα, άλλη μια φορά μπροστά στο φαινόμενο της υπερσυσσώρευσης, που ακολουθεί πάντα μια μνημειώδη μαζική ληστεία με φόνο. Το πλεονάζον κεφάλαιο ασφαλώς δεν προήλθε... από τις αποταμιεύσεις των εργαζομένων, όπως θέλουν κάποιοι να μας πείσουν. Το χρήμα δεν παράγεται από τον ιδρώτα του αγρότη, του βιοτέχνη, του εργαζόμενου, έγινε και αυτό εμπόρευσμο αγαθό, όπως όλα τα άλλα, πουλιέται κι αγοράζεται στη μαύρη αγορά, επιπλέον διαθέτει μια ύποπτη μυρωδιά. Όσοι καταφέρουν στο τέλος να εξασφαλίσουν, με τρομερές δυσκολίες, με χίλιες ταπεινώσεις, ιδίως αν είναι γυναίκες, την πολυπόθητη θέση εργασίας γρήγορα διαπιστώνουν ότι δεν τους χρησιμεύει σε τίποτε άλλο από το να τη βάλουν ως εγγύηση σε μια τράπεζα και να πάρουν δάνειο ή κάρτα. Επιβιώνοντας έτσι ως εργαζόμενοι χωρίς αμοιβή! Επειδή όταν και αν τους καταβληθεί ο γλίτσρος μισθός τους, επιστρέφει στον εργοδότη με τη μορφή των προεισπρατιόμενων τόκων! Σε απόλυτη συνεργασία με το ξεπουλημένο στην ασύδοτη οικονομική ολιγαρχία κράτος, οι τράπεζες δημιούργησαν τεχνητή στενότητα, μάζεψαν

από ναρκωτικά, εμπόριο όπλων, λευκής σάρκας κ.ά. εγκληματικές δραστηριότητες και μας το ξαναπουλάνε στη μαύρη αγορά ξεπλενοντάς το συγχρόνως! Έχοντας έτσι μεταβάλει εμάς, τους εργαζόμενους, σε απλά αναλώσιμα εξαρτήματα ενός παγκόσμιου γιγαντιαίου πλυντηρίου βρόμικων κερδών. Εδώ δεν πρόκειται καν για κλοπή της υπεραξίας, αλλά για κλοπή της ίδιας της αξίας, της ίδιας της ζωής! Επειδή αν δεν κατέχεις μια θέση εργασίας μέσα στο κλειστό σύστημα, δεν υπάρχεις! Ενώ τις θέσεις εργασίας παρέχει το ίδιο το σύστημα στους πιστούς και υπάκουους με τους δικούς του πάντοτε όρους. Όσοι δεν έχουν άλλους πόρους, αυτοί ας πεθάνουν! Αυτή είναι η εφιαλτική αλήθεια, που ο Φο είχε δει πριν από όλους. Ότι εδώ δεν πρόκειται για την παλιά Μαφία, που μας ζητούσε «προστασία», μας άφηνε όμως τουλάχιστον το μαγαζάκι μας. Εδώ έχουμε μια κακοήθη μετάλλαξη, και η καινούργια μεταλλαγμένη Μαφία που διαθέτει επίσης βομβαρδιστικά και προστασία μάς πουλάει και το μαγαζάκι μας βομβαρδίζει, πληρώσουμε - δεν πληρώσουμε. Εδώ έχουμε το μεγάλο κόλπο του αιώνα για την επαναφορά του θεσμού της δουλείας με έξοδα των ίδιων των σκλάβων που χρεώνονται τις αλυσίδες τους σαν να ήταν από χρυσάφι. Ε, όχι!

ΤΟ «ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ» ΤΟΥ ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ ΣΤΟ «ΘΕΑΤΡΟ ΑΛΦΑ»

πετάει κατάμουτρα στους εκμεταλλευτές ο Ντάριο Φο στα έργα του, που είναι συγχρόνως απολαυστικές λαϊκές μιμητικές κωμωδίες, αριστουργήματα τεχνικής και σχολείου για σπουδαίους βιρτουόζους ηθοποιούς. Όπως συμβαίνει στο αγέραςτο «Δεν πληρώνω!», πάλι στο «Θέατρο Άλφα», με τον Στέφανο Ληναίο και την Έλλη Φωτίου, ξανά. Ο Ληναίος, η «παλιά καρβάνια» του θεάτρου μας έχει οργανώσει με άπειρη σοφία γνώση, και αγάπη κυρίως την παράστασή του: ένα μάθημα ήθους για τους παλιότερους που δεν ξεχνούν και για τους πιο νέους που ακόμη δεν γνωρίζουν... τι να κάνουμε. Παράσταση δοσμένη σε άψογο ύφος και στυλ, με όλη την ψευδή σοβαροφάνεια που ταιριάζει γάντι στην κατά Φο εκδοχή του κωμικού. Μια παράσταση άκρως λιτή, «αντισσυσσωρευτική» στα μέσα, διαδραστική στην έκφρασή της, με ένα μόνιμο «χαμόγελο που δαγκώνει». Έξοχος ο Ληναίος, η μετάφραση - απόδοσή του σπουδαία, υπέροχη «από τα παλιά» η Φωτίου, με αριστουργηματικό «γκελ» ο Παπουτσός, άνετοι οι Θεωδωράς Προκοπίου, Θανάσης Μπριάνας, με περισσισα χάρη η Μαρία Βλάχου. Ωραία τα σκηνικά (Μ. Ζαφείρης) και η μουσική (Κυριακή Μαργαρίτη).

ΤΟΥ ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΠΟΛΕΝΑΚΗ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Αυτό το ηχηρό και αδιαπραγμάτευτο «όχι»